

projekt

Uchwała Nr/...../2016

Rady Powiatu w Nidzicy

z dnia 25 marca 2016 r.

w sprawie zmian w budżecie powiatu na rok 2016

Na podstawie art. 12 pkt 5, art. 55 ust. 1 i art. 60 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1445) oraz art. 211, art. 212, art. 214 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) **Rada Powiatu w Nidzicy uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Zmniejsza się plan dochodów budżetu powiatu o kwotę 2 035 284,68 zł, zgodnie z zał. nr 1.
z tego: dochody bieżące w wysokości 0,65 zł,
dochody majątkowe w wysokości 2 035 284,03 zł.

2. Plan dochodów budżetu powiatu po zmianach wynosi 41 932 750,39 zł, zgodnie z zał. nr 2.
z tego: dochody bieżące w wysokości 38 305 583,82 zł,
dochody majątkowe w wysokości 3 627 166,57 zł.

§ 2. 1. Zmniejsza się plan wydatków budżetu powiatu o kwotę 2 655 422,08 zł, zgodnie z zał. nr 3.
z tego: wydatki bieżące w wysokości 154 272,03 zł,
wydatki majątkowe w wysokości 2 501 150,05 zł.

2. Zwiększa się plan wydatków budżetu powiatu o kwotę 254 271,38 zł, zgodnie z zał. nr 3.
z tego: wydatki bieżące w wysokości 154 271,38 zł,
wydatki majątkowe w wysokości 100 000,00 zł,

3. Plan wydatków budżetu powiatu po zmianach wynosi 42 042 413,72 zł, zgodnie z zał. nr 4.
z tego: wydatki bieżące w wysokości 36 674 545,20 zł,
wydatki majątkowe w wysokości 5 367 868,52 zł.

§ 3. Deficyt budżetu powiatu w wysokości 109 663,33 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

§ 4. Przychody budżetu w wysokości 1 011 987,33 zł, rozchody w wysokości 902 324,00 zł, zgodnie z załącznikiem nr 9.

§ 5. W uchwale Nr XIV/90/2015 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Nidzickiego na rok 2016.:

1. Załącznik nr 3 „Zadania inwestycyjne (roczne i wieloletnie) przewidziane do realizacji w 2016 r.” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 5 do niniejszej uchwały.
2. Załącznik nr 4 „Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz pozostałe środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 6 do niniejszej uchwały.
3. Załącznik nr 5 „Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2016 r.” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 7 do niniejszej uchwały.
4. Załącznik nr 6 „Dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w 2016 r.” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 8 do niniejszej uchwały.
5. Załącznik nr 7 „Przychody i rozchody budżetu w 2016 r.,” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 9 do niniejszej uchwały.
6. Załącznik nr 8 „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu jst, realizowanych przez podmioty należące i nienależące do sektora finansów publicznych w 2016 r.,” otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 10 do niniejszej uchwały.

§ 6. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Sporz. R. Mróz

Przewodnicząca Rady

Elżbieta Góralska

UZASADNIENIE

1. Dokonuje się zmian w planie wydatków projektu „ Promocja i profilaktyka chorób układu oddechowego dla mieszkańców Powiatu Nidzickiego” na kwotę 50.940,00 zł., a mianowicie zmniejsza się par.4176,4177 wynagrodzenia bezosobowe i par.4306,4307 zakup usług pozostałych a zwiększa par.4016,4017 wynagrodzenia osobowe pracowników, par.4116,4117 składki na ubezpieczenia społeczne i par.4126,4127 składki na Fundusz Pracy. Powyższa zmiana związana jest z powierzeniem obowiązków związanych z realizacją ww. projektu pracownikom Starostwa, którym przyznano z tego tytułu dodatek specjalny.
2. Zmniejsza się plan dochodów i wydatków o kwotę 0,65 zł. w projekcie „ Promocja i profilaktyka chorób układu oddechowego dla mieszkańców Powiatu Nidzickiego” .Zmiana wynika z zawarcia umowy z Operatorem Programu w pełnych złotych tj w kwocie 1.555.749,00 zł. Zmniejszenie planu wydatków dotyczy par.4306, 4307 zakup usług pozostałych.
3. Dokonuje się przesunięcia w planie wydatków budżetu na kwotę 7.334 zł., a mianowicie zmniejsza się par.3110 świadczenia społeczne w rozdz.85204 rodziny zastępcze, a zwiększa par.2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych stowarzyszeniom w rozdz.85311 rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Powyższa zmiana wynika z potrzeby zabezpieczenia środków na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu uczestników warsztatów terapii zajęciowej, który Rozporządzeniem Rady Ministrów został zwiększony do kwoty 15.996 zł. na rok 2016. (w roku 2015 – 14.796 zł.) Środki z PFRON wynoszą 879.780 zł tj.90% natomiast Powiatu 97.754,00 zł. tj.10%.
4. Dokonuje się przesunięcia w planie wydatków w rozdz.75515,, Nieodpłatna pomoc prawna” na kwotę 27.700 zł., a mianowicie zmniejsza się par.4300- zakup usług pozostałych, a zwiększa par.4170- wynagrodzenie bezosobowe. Powyższa zmiana związana jest z prowadzeniem usług,, nieodpłatnej pomocy prawnej” przez osoby fizyczne (nie prowadzących działalności gospodarczej)
5. Na wniosek dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących zabezpiecza się plan wydatków w wysokości 17.842 zł. w rozdz.85410 internaty i bursy szkolne, w par. 4210 zakup materiałów i wyposażenia z przeznaczeniem na zakup nowych tapczanów w ilości 28 szt. oraz zakupu blatów w ilości 8 szt. Powyższe podyktowane jest koniecznością wykonania zaleceń wynikających z protokołu kontroli Sanepidu. Źródłem finansowania zadania są środki z rezerwy ogólnej.
6. Dokonuje się zmian w planie wydatków Centrum Kształcenia Praktycznego na kwotę 300 zł, a mianowicie zmniejsza się par.4480 – podatek od nieruchomości, a zwiększa par.4700 szkolenia pracowników. Powyższa zmiana dotyczy zabezpieczenia środków na wydatki związane ze szkoleniem pracowników na temat podatku VAT w jednostkach budżetowych.
7. Na wniosek Komendanta Państwowej Straży Pożarnej dokonuje się przesunięcia środków finansowych w planie wydatków jednostki w kwocie 18.229,46 zł. Zmniejszenia z par..4050 a zwiększenia w par.4060 w wysokości 397,60 zł. wynikają z wywiązania się z obowiązku nałożonego znowelizowaną ustawą o PSP, zgodnie z którą środki finansowe uzyskane z tytułu zmniejszenia uposażeń strażaków w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim przeznacza się w całości na nagrody uznaniowe za wykonywanie zadań służbowych w zastępstwie

strażaków przebywających na zwolnieniach lekarskich. Przesunięcia środków z par.4040,4210,4260,4300,4480,4520 na par.4270, 4440 w wysokości 17.831,86 zł. są spowodowane uzupełnieniem brakujących środków na usługi konserwacyjne, naprawy pojazdów i sprzętu specjalistycznego oraz uzupełnieniem środków na dokonanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na 2016 rok.

8. Dokonuje się zmiany w rozdz.80195 pozostała działalność w par. 444 odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a mianowicie zmniejsza się w/w paragraf z czwartą cyfrą „1” a zwiększa z czwartą cyfrą „0”. Powyższa zmiana wynika z omyłkowego sklasyfikowania kwoty 31.925,92 zł.do paragrafu 4441 przy konstruowaniu planu wydatków budżetu na 2016 rok.
9. Zabezpiecza się plan wydatków w rozdz.85111 szpitala ogólne w wysokości 100.000 zł. na dotację celową dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy na dofinansowanie inwestycji pn „ Dostosowanie budynku Szpitala ZOZ w Nidzicy do wymogów przepisów przeciwpożarowych” Powyższe dofinansowanie dotyczy realizacji zaleceń pokontrolnych Państwowej Straży Pożarnej. Jako najpilniejsze do wykonania zostały wskazane następujące prace: wydzielenie pożarowo istniejących klatek schodowych, oświetlenie ewakuacyjne oraz przeciwpożarowy wyłącznik prądu z wymianą rozdzielni niskich napięć. Źródłem pokrycia w/w zadania są wolne środki z lat ubiegłych
10. Dokonuje się zmian w planie dochodów i wydatków na drogowych zadaniach inwestycyjnych realizowanych w latach 2016-2017 przy dofinansowaniu z programu PROW, a mianowicie

- zadanie „, przebudowa dróg powiatowych na odcinku Safronka-Janowiec kościelny-Kuce Etap II Przebudowa drogi powiatowej Nr 1568n przez m.Safronka w km 2+311 -2+510,85 (dł.0,200km) oraz drogi 1558N na odcinku Safronka-Janowiec Kościelny w km 8+674-12+661,47 (dł.3,987 km). Łączna długość odcinka 4,187 km. Całość zadania zaplanowano na kwotę 3.660.672,76 zł. z czego w roku 2016 planowano kwotę 2.856.809,16 zł., a w roku 2017 – 803.863,60 zł. W wyniku proponowanych zmian, powyższa inwestycja zostanie zaplanowana następująco : w 2016 r- 355.659,11 zł, w 2017r – 3.305.013,65 zł.

- zadanie „, przebudowa drogi powiatowej Nr 1558N Krokowo-Szkudaj-Powierz dł.5,638 km wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej „. Całość zadania zaplanowano na kwotę 1.151.980,00 zł., z czego w roku 2016 planowano kwotę 34.674,00 zł., a w roku 2017 – 1.117.306,00 zł. W wyniku proponowanych zmian, powyższa inwestycja zostanie zaplanowana na kwotę 1.054.085,00 zł. z czego: w roku 2016 – 34.674,00 zł. a w roku 2017 – 1.019.411,00 zł.

Powyższe zmiany wynikają z wymogu wystąpienia Powiatu Nidzickiego o przyznanie pomocy na operacje typu „ Budowa lub modernizacja dróg lokalnych w ramach poddziałania „ Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem , ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i dostosowaniem zadań do warunków określonych w w/w programie tj.:

- jedynym beneficjentem jest powiat Nidzicki i wszystkie dokumenty muszą opiewać na Powiat Nidzicki;

- zmiana procentowa udziału dofinansowania z PROW inwestycji pn,, przebudowa dróg powiatowych na odcinku Safronka-janowiec Kościelny ...” z 62,53% na 63,63%.

- z uwagi na czas składania i rozpatrywania wniosków w w/w programie zmienia się w zadaniu „Przebudowa dróg powiatowych na odcinku Safronka ...” zakres robót w poszczególnych latach, proponuje się wykonać kanalizację deszczową, natomiast pozostały zakres robót wykonać w 2017 roku.

11. Zmniejsza się deficyt budżetu o kwotę 365.866,02 zł. i po zmianach wynosi 109.663,33 zł.
Związane to jest z mniejszym zaangażowaniem środków własnych przy realizowanych inwestycjach.
12. Zmniejsza się przychody budżetu o kwotę ogółem 365.866,02 zł, z tego kredyty zmniejsza się o 465.866,02 zł, natomiast wolne środki zwiększa się o kwotę 100.000 zł.

Sporz.R.Mróz

Lat. nr 1

w złotych

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
851			Ochrona zdrowia	2 524 935,65	-0,65	0,00	2 524 935,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 498 088,65	-0,65	0,00	1 498 088,00
	85195		Pozostała działalność	1 498 088,65	-0,65	0,00	1 498 088,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 498 088,65	-0,65	0,00	1 498 088,00
		2006	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	224 713,29	-0,09	0,00	224 713,20
		2007	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	1 273 375,36	-0,56	0,00	1 273 374,80
bieżące razem:				38 305 584,47	-0,65	0,00	38 305 583,82
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 581 388,65	-0,65	0,00	1 581 388,00

majątkowe							
600			Transport i łączność	4 812 450,60	-2 035 284,03	0,00	2 777 166,57
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 817 787,00	-1 569 418,00	0,00	248 369,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	4 812 450,60	-2 035 284,03	0,00	2 777 166,57
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 817 787,00	-1 569 418,00	0,00	248 369,00

	6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625	1 817 787,00	-1 569 418,00	0,00	248 369,00
	6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	1 388 560,60	-465 866,03	0,00	922 694,57
majątkowe razem:			5 662 450,60	-2 035 284,03	0,00	3 627 166,57
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	2 667 787,00	-1 569 418,00	0,00	1 098 369,00
Ogółem:			43 968 035,07	-2 035 284,68	0,00	41 932 750,39
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 249 175,65	-1 569 418,65	0,00	2 679 757,00

(* kol 2 do wykorzystania fakultatywnego)

PLAN DOCHODÓW BUDŻETU POWIATU NA 2016 ROK

Dział	Nazwa	Uchwała budżetowa	Plan dotychczasowy	Plan po zmianach
1	2	3	4	5
O10	Rolnictwo i łowiectwo	30 000,00	30 000,00	30 000,00
020	Leśnictwo	110 000,00	110 000,00	110 000,00
600	Transport i łączność	5 418 830,60	5 418 830,60	3 383 546,57
700	Gospodarka mieszkaniowa	62 221,78	62 221,78	62 221,78
710	Działalność usługowa	1 570 056,00	1 570 056,00	1 570 056,00
750	Administracja publiczna	945 144,26	821 544,26	821 544,26
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 431 780,00	3 431 780,00	3 431 780,00
755	Wymiar sprawiedliwości	0,00	123 600,00	123 600,00
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 617 163,00	4 617 163,00	4 617 163,00
758	Różne rozliczenia	21 804 815,00	21 804 815,00	21 804 815,00
801	Oświata i wychowanie	1 042 182,00	1 042 182,00	1 042 182,00
851	Ochrona zdrowia	2 524 935,65	2 524 935,65	2 524 935,00
852	Pomoc społeczna	2 105 118,78	2 105 118,78	2 105 118,78
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	229 788,00	229 788,00	229 788,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	76 000,00	76 000,00	76 000,00
Ogółem:		43 968 035,07	43 968 035,07	41 932 750,39
z tego: dochody bieżące w wysokości		38 305 584,47	38 305 584,47	38 305 583,82
dochody majątkowe w wysokości		5 662 450,60	5 662 450,60	3 627 166,57

Lat. nr 3

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
600			Transport i łączność	9 091 861,08	- 2 501 150,05	6 590 711,03
	60014		Drogi publiczne powiatowe	8 900 533,08	- 2 501 150,05	6 399 383,03
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 817 787,00	- 1 569 418,00	248 369,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 073 696,16	- 931 732,05	141 964,11
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 437 780,00	0,00	3 437 780,00
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	3 430 780,00	0,00	3 430 780,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 410,00	- 187,86	5 222,14
		4050	Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	2 312 540,00	- 397,60	2 312 142,40
		4060	Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń	52 000,00	397,60	52 397,60
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	63 200,00	- 3 000,00	60 200,00
		4260	Zakup energii	69 551,00	- 3 000,00	66 551,00
		4270	Zakup usług remontowych	10 000,00	17 644,00	27 644,00
		4300	Zakup usług pozostałych	45 566,00	- 11 000,00	34 566,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 000,00	187,86	2 187,86
		4480	Podatek od nieruchomości	17 047,00	- 512,00	16 535,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	500,00	- 132,00	368,00
755			Wymiar sprawiedliwości	123 600,00	0,00	123 600,00
	75515		Nieodpłatna pomoc prawna	123 600,00	0,00	123 600,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	6 355,28	27 700,00	34 055,28
		4300	Zakup usług pozostałych	112 398,80	- 27 700,00	84 698,80
758			Różne rozliczenia	149 587,00	- 17 842,00	131 745,00
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	149 587,00	- 17 842,00	131 745,00
		4810	Rezerwy	149 587,00	- 17 842,00	131 745,00
801			Oświata i wychowanie	15 759 619,13	0,00	15 759 619,13
	80140		Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego	1 321 561,25	0,00	1 321 561,25

	4480	Podatek od nieruchomości	6 000,00	- 300,00	5 700,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00	300,00	600,00
80195		Pozostała działalność	218 684,62	0,00	218 684,62
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	88 458,70	31 925,92	120 384,62
	4441	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	31 925,92	- 31 925,92	0,00
851		Ochrona zdrowia	2 541 727,65	99 999,35	2 641 727,00
	85111	Szpitala ogólne	0,00	100 000,00	100 000,00
	6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	0,00	100 000,00	100 000,00
85195		Pozostała działalność	1 500 588,65	- 0,65	1 500 588,00
	4016	Wynagrodzenia osobowe pracowników	6 388,56	6 391,01	12 779,57
	4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	36 201,84	36 215,69	72 417,53
	4116	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 093,02	1 093,11	2 186,13
	4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	6 193,78	6 194,29	12 388,07
	4126	Składki na Fundusz Pracy	156,72	156,89	313,61
	4127	Składki na Fundusz Pracy	888,08	889,01	1 777,09
	4176	Wynagrodzenia bezosobowe	12 039,37	- 5 761,86	6 277,51
	4177	Wynagrodzenia bezosobowe	68 223,13	- 32 650,52	35 572,61
	4306	Zakup usług pozostałych	32 859,19	- 1 879,23	30 979,96
	4307	Zakup usług pozostałych	186 202,06	- 10 649,04	175 553,02
852		Pomoc społeczna	4 662 419,23	- 7 334,00	4 655 085,23
	85204	Rodziny zastępcze	1 548 238,52	- 7 334,00	1 540 904,52
	3110	Świadczenia społeczne	932 745,32	- 7 334,00	925 411,32
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 454 513,97	7 334,00	1 461 847,97
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	90 420,00	7 334,00	97 754,00
	2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	90 420,00	7 334,00	97 754,00
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	926 798,36	17 842,00	944 640,36
	85410	Internaty i bursy szkolne	866 432,36	17 842,00	884 274,36
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	99 900,00	17 842,00	117 742,00

	Razem:	44 443 564,42	- 2 401 150,70	42 042 413,72
--	---------------	---------------	----------------	---------------

PLAN WYDATKÓW BUDŻETU POWIATU NA 2016 ROK

Dział	Nazwa	Uchwała budżetowa	Plan dotychczasowy	Plan po zmianach
1	2	3	4	5
010	Rolnictwo i łowiectwo	30 000,00	30 000,00	30 000,00
020	Leśnictwo	259 000,00	259 000,00	259 000,00
600	Transport i łączność	9 091 861,08	9 091 861,08	6 590 711,03
630	Turystyka	2 000,00	2 000,00	2 000,00
700	Gospodarka mieszkaniowa	90 213,00	110 213,00	110 213,00
710	Działalność usługowa	1 569 776,00	1 569 776,00	1 569 776,00
750	Administracja publiczna	3 993 093,00	3 869 493,00	3 869 493,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 437 780,00	3 437 780,00	3 437 780,00
755	Wymiar sprawiedliwości	0,00	123 600,00	123 600,00
757	Obsługa długu publicznego	332 676,00	332 676,00	332 676,00
758	Różne rozliczenia	149 587,00	149 587,00	131 745,00
801	Oświata i wychowanie	15 719 619,13	15 759 619,13	15 759 619,13
851	Ochrona zdrowia	2 541 727,65	2 541 727,65	2 641 727,00
852	Pomoc społeczna	4 662 419,23	4 662 419,23	4 655 085,23
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 454 513,97	1 454 513,97	1 461 847,97
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	926 798,36	926 798,36	944 640,36
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	56 000,00	56 000,00	56 000,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	25 500,00	25 500,00	25 500,00
926	Kultura fizyczna	41 000,00	41 000,00	41 000,00
Ogółem:		44 383 564,42	44 443 564,42	42 042 413,72
z tego: wydatki bieżące w wysokości		36 670 855,85	36 674 545,85	36 674 545,20
wydatki majątkowe w wysokości		7 712 708,57	7 769 018,57	5 367 868,52

Zadania inwestycyjne (roczne i wieloletnie) przewidziane do realizacji w 2016 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	§*	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki inwestycyjne przewidziane do realizacji w 2016 r.	w tym źródła finansowania				Planowane wydatki inwestycyjne roczne na rok 2016	w tym źródła finansowania				Jednostka organizacyjna realizująca zadanie lub koordynująca program
						dochody własne j.s.t.	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.		dochody własne j.s.t.	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	7	9	10	11	12	13	14	15	16
1	600	60014	6050	Przebudowa dróg powiatowych nr 1264N Leszcz-Jankowice-Rączki-Moczysko nr 1975N dr.nr 1264N-dr.kraj.nr 7 nr 1585N Mielno-Rączki (dr.nr 1264N) w m. Rączki (realiz. 2016)	x					3 206 207,41	801 391,89		B. 801 712,52 C. 1 603 103,00		Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy
2	600	60014	6050	Budowa ciągu pieszo rowerowego na odcinku od drogi woj. Nr 545 do dr.kraj.Nr 7 opracowanie projektu budowlanego (realiz. 2016)	x					80 000,00	40 000,00		B. 40 000,00		Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy
3	600	60014	6050	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 1576N Janowo-Róg w m. Komorowo wraz z opracowaniem projektu budowlanego (realiz. 2016-2017)	20 000,00	10 000,00		B. 10 000,00							Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy

4	600	60014	6050	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1599 N Lipowo Kurkowskie-Brzeźno Łyńskie-Likusy-Orłowo wraz z opracowaniem projektu budowlanego (realiz. 2016)	x					305 000,00	305 000,00				Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy
5.	600	60014	6057 6059	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1558N Krokowo-Szkudaj-Powierz dł.5,638 km wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej (reliz. 2015-2017)	34 674,00	6 305,50		B. 6 305,50	22 063,00						Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy
6.	600	60014	6057 6059	Przebudowa dróg powiatowych na odcinku Safronka-Janowiec Kościelny-Kuce Etap II Przebudowa drogi powiatowej Nr 1568 N przez m.Safronka w km 2+311-2+510,85 (dł.0,200 km) oraz drogi 1558 N na odcinku Safronka-Janowiec Kościelny w km 8+674-12+661,47 (dł.3,987 km). Łączna długość odcinka 4,187 km. (realiz.2016-2017)	355 659,11	64 676,56		B. 64 676,55	226 306,00						Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy
7.	710	71012	6067 6069	Program "Cyfrowy Region" (realiz 2015-2020)	1 000 000,00	150 000,00			850 000,00						Starostwo Powiatowe w Nidzicy
8.	700	70005	6060	Zakup gruntów położonych w Nidzicy przy ul. Jagiełły przyległych do nieruchomości ZSO (realiz.-2016 r.)	x					5 000,00	5 000,00				Starostwo Powiatowe w Nidzicy
9.	750	75020	6060	Wdrożenie kompleksowe (sprzętowo-programowe) rozwiązania do tworzenia kopii zapasowych danych i ich przywracania (realiz.-2016 r.)	x					10 000,00	10 000,00				Starostwo Powiatowe w Nidzicy

10.	700	70005	6050	Modernizacja systemu ogrzewania budynku przy ulicy Murarskiej 4 w Nidzicy (realiz.-2016 r.)	x					20 000,00	20 000,00				Starostwo Powiatowe w Nidzicy	
11.	801	80120	6050	Modernizacja systemu ogrzewania budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących (realiz.-2016 r.)	x					40 000,00	40 000,00				Zespół Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy	
Ogółem						1 410 333,11	230 982,06		80 982,05	1 098 369,00	3 666 207,41	1 221 391,89	0,00	2 444 815,52	0,00	x

*A. samorząd województwa
 B. gmina
 C. inne źródła finansowania

Lat. ms G

Wydatki* na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz pozostałe środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi

Lp.	Projekt	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych	Klasyfikacja (dział, rozdział, paragraf)	Wydatki w okresie realizacji Projektu (całkowita wartość Projektu) (6+7)	w tym:		Planowane wydatki 2016 r.								
					Środki z budżetu krajowego	Środki z budżetu UE	Wydatki razem (9+13)	z tego:							
								Środki z budżetu krajowego**			Środki z budżetu UE				
								Wydatki razem (10+11+12)	z tego, źródła finansowania:		Wydatki razem (14+15+16)	z tego:			
pożyczki i kredyty	obligacje	pozostałe**	pożyczki i kredyty	obligacje	pozostałe										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Wydatki majątkowe razem:		x	9 714 757,76	2 464 757,76	7 250 000,00	1 390 333,11	291 964,11	0,00	0,00	291 964,11	1 098 369,00	0,00	0,00	1 098 369,00
1.1	Program: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) Działanie: 8.2.7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Poddziałanie: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii. Program realizowany przez Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy realizowany w latach 2015-2017. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1558N Krokowo-Szkudaj-Powierz dł. 5,638 km wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej.														
	Nazwa projektu:			1 054 085,00	383 371,00	670 714,00	34 674,00	12 611,00			12 611,00	22 063,00			22 063,00
	Razem wydatki:														
	z tego:			600											
	2015 r.			6014											
	2016 r.			6057,6059	34 674,00	12 611,00	22 063,00	34 674,00	12 611,00		12 611,00	22 063,00			22 063,00
	2017 r.				1 019 411,00	370 760,00	648 651,00								
1.2	Program: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) Działanie: 8.2.7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Poddziałanie: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii. Program realizowany przez Powiatowy Zarząd Dróg w Nidzicy realizowany w latach 2016-2017. Przebudowa dróg powiatowych na odcinku Safronka -Janowiec Kościelny- Kuce Etap II Przebudowa drogi powiatowej Nr 1568N przez m. Safronka w km2+311-2+510,85 (dł. 0,200km) oraz drogi 1558N na odcinku Safronka-Janowiec Kościelny w km.8+674-12+661,47(dł.3,987 km) Łączna długość odcinka 4,187km.														
	Nazwa projektu:			3 660 672,76	1 331 386,76	2 329 286,00	355 659,11	129 353,11			129 353,11	226 306,00			226 306,00
	Razem wydatki:														
	z tego:			600											
	2016 r.			6014	355 659,11	129 353,11	226 306,00	355 659,11	129 353,11		129 353,11	226 306,00			226 306,00
	2017 r.			8057,6059	3 305 013,65	1 202 033,65	2 102 980,00								
	Program: Projekt z zakresu zintegrowanej informacji geodezyjnej i kartograficznej Warmii i Mazur w latach 2015-2020 "Cyfrowy Region"														
1.3	Nazwa projektu:			5 000 000,00	750 000,00	4 250 000,00	1 000 000,00	150 000,00			150 000,00	850 000,00			850 000,00
	Razem wydatki:														
	z tego:			710											
	2015 r.			71012											
	2016 r.			6067,6069	1 000 000,00	150 000,00	850 000,00	1 000 000,00	150 000,00		150 000,00	850 000,00			850 000,00
	2017 r.				1 000 000,00	150 000,00	850 000,00								
	2018 r.				1 000 000,00	150 000,00	850 000,00								
	2019 r.				1 000 000,00	150 000,00	850 000,00								
	2020 r.				1 000 000,00	150 000,00	850 000,00								
2	Wydatki bieżące razem:		x	1 677 289,00	233 362,35	1 443 926,65	1 581 388,00	224 713,20	0,00	0,00	224 713,20	1 356 674,80	0,00	0,00	1 356 674,80

		Projekt "Promocja i profilaktyka chorób układu oddechowego dla mieszkańców powiatu Nidzickiego" w latach 2016-2017												
2.1	Program:													
	Priorytet:													
	Działanie:													
	Nazwa projektu:													
	Razem wydatki:		1 555 749,00	233 362,35	1 322 386,65	1 498 088,00	224 713,20			224 713,20	1 273 374,80			1 273 374,80
	z tego:	851												
	2016 r.	85195	1 498 088,00	224 713,20	1 273 374,80	1 498 088,00	224 713,20			224 713,20	1 273 374,80			1 273 374,80
	2017 r.	4017,4016	57 661,00	8 649,15	49 011,85									
		4117,4116												
		4127,4126												
	4177,4176													
	4216,4217													
	4266,4267													
	4286,4287													
	4306,4307													
	4366,4367													
2.2	Program:	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie, Program ERASMUS projekt - "Młodzi przedsiębiorcy na starcie", 2015-1-PL01-KA219-016579-1.Projekt realizowany przy Zespole Szkół												
	Priorytet: V	Ogólnokształcących w Nidzicy w latach 2015 -2017.												
	Działanie:5.4													
	Nazwa projektu:													
	Razem wydatki:	801	121 540,00		121 540,00	83 300,00					83 300,00			83 300,00
	z tego:	80195												
	2015 r.	4111,4121,	6 800,00		6 800,00									
2016 r.	4171,4301,	83 300,00		83 300,00	83 300,00					83 300,00			83300,00	
2017 r.	4411, 4421	31 440,00		31 440,00										
	4431													
Ogółem (1+2)		x	11 392 046,76	2 698 120,11	8 693 926,65	2 971 721,11	516 677,31	0,00	0,00	516 677,31	2 455 043,80	0,00	0,00	2 455 043,80

* wydatki obejmują wydatki bieżące i majątkowe (dotyczące inwestycji rocznych i ujętych w wieloletnim programie inwestycyjnym)

** środki własne jst, współfinansowanie z budżetu państwa oraz inne

*** - rok 2016 do wykorzystania fakultatywnego

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2016 r.

w złotych

Dział	Rozdział	§	dochody - dotacje ogółem	Wydatki ogółem (6+10)	z tego:					
					Wydatki bieżące	w tym:				Dochody budżetu państwa
						wynagrodzenia	pocho- dne od wyna- godzeń	świadczenia społeczne	Wydatki majątkowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
010			30 000,00	30 000,00	30 000,00					
	01005		30 000,00	30 000,00	30 000,00					
		2110	30 000,00							
		4300		30 000,00	30 000,00					
700			45 213,00	45 213,00	45 213,00	8 210,00	1 403,00			350 000,00
	70005		45 213,00	45 213,00	45 213,00	8 210,00	1 403,00			350 000,00
		2110	45 213,00							
		4010		8 210,00	8 210,00	8 210,00				
		4110		1 403,00	1 403,00		1 403,00			
		4210		1 000,00	1 000,00					
		4300		30 800,00	30 800,00					
		4430		2 000,00	2 000,00					

		4700		2 000,00	2 000,00					
		2350								350 000,00
710			459 776,00	459 776,00	459 776,00	274 300,00	45 543,00			
	71012		182 382,00	182 382,00	182 382,00	71 000,00	6 382,00			
		2110	182 382,00							
		4010		71 000,00	71 000,00	71 000,00				
		4110		6 382,00	6 382,00		6 382,00			
		4300		105 000,00	105 000,00					
	71015		277 394,00	277 394,00	277 394,00	203 300,00	39 161,00			
		2110	277 394,00							
		4010		71 480,00	71 480,00	71 480,00				
		4020		111 555,00	111 555,00	111 555,00				
		4040		14 265,00	14 265,00	14 265,00				
		4110		35 800,00	35 800,00		35 800,00			
		4120		3 361,00	3 361,00		3 361,00			
		4170		6 000,00	6 000,00	6 000,00				
		4210		2 933,00	2 933,00					
		4260		6 610,00	6 610,00					
		4280		80,00	80,00					
		4300		3 561,00	3 561,00					
		4360		2 014,00	2 014,00					
		4400		13 531,00	13 531,00					
		4430		783,00	783,00					
		4440		4 898,00	4 898,00					
		4480		523,00	523,00					

750			41 008,00	41 008,00	41 008,00	30 264,00	4 374,00		
	75011		25 008,00	25 008,00	25 008,00	21 684,00	3 324,00		
		2110	25 008,00						
		4010		21 684,00	21 684,00	21 684,00			
		4110		3 324,00	3 324,00		3 324,00		
	75045		16 000,00	16 000,00	16 000,00	8 580,00	1 050,00		
		2110	16 000,00						
		4110		990,00	990,00		990,00		
		4120		60,00	60,00		60,00		
		4170		8 580,00	8 580,00	8 580,00			
		4210		990,00	990,00				
		4300		5 380,00	5 380,00				
754			3 427 080,00	3 427 080,00	3 427 080,00	2 962 912,14	15 980,00		4 000,00
	75411		3 427 080,00	3 427 080,00	3 427 080,00	2 962 912,14	15 980,00		4 000,00
		2110	3 427 080,00						
		3020		500,00	500,00				
		3070		179 500,00	179 500,00				
		4020		69 450,00	69 450,00	69 450,00			
		4040		5 222,14	5 222,14	5 222,14			
		4050		2 312 142,40	2 312 142,40	2 312 142,40			
		4060		52 397,60	52 397,60	52 397,60			
		4070		184 700,00	184 700,00	184 700,00			
		4110		13 780,00	13 780,00		13 780,00		
		4120		2 200,00	2 200,00		2 200,00		
		4180		339 000,00	339 000,00	339 000,00			

		4210		58 700,00	58 700,00					
		4220		1 000,00	1 000,00					
		4250		2 000,00	2 000,00					
		4260		65 500,00	65 500,00					
		4270		27 644,00	27 644,00					
		4280		15 000,00	15 000,00					
		4300		34 000,00	34 000,00					
		4360		18 000,00	18 000,00					
		4410		8 000,00	8 000,00					
		4430		19 000,00	19 000,00					
		4440		2 187,86	2 187,86					
		4480		16 488,00	16 488,00					
		4520		368,00	368,00					
		4550		300,00	300,00					
		2350								4 000,00
755			123 600,00	123 600,00	123 600,00	34 055,28	1 137,92			
	75515		123 600,00	123 600,00	123 600,00	34 055,28	1 137,92			
		2110	123 600,00							
		4110		1 086,74	1 086,74		1 086,74			
		4120		51,18	51,18		51,18			
		4170		34 055,28	34 055,28	34 055,28				
		4210		3 708,00	3 708,00					
		4300		84 698,80	84 698,80					
851			1 026 847,00	1 026 847,00	1 026 847,00					
	85156		1 026 847,00	1 026 847,00	1 026 847,00					

		2110	1 026 847,00							
		4130		1 026 847,00	1 026 847,00					
852			800 090,00	800 090,00	800 090,00	10 500,00				31 232,00
	85203		787 090,00	787 090,00	787 090,00					31 232,00
		2110	787 090,00							
		2820		787 090,00	787 090,00					
		2350								31 232,00
	85205		13 000,00	13 000,00	13 000,00	10 500,00				
		2110	13 000,00							
		4170		10 500,00	10 500,00	10 500,00				
		4210		500,00	500,00					
		4300		2 000,00	2 000,00					
Ogółem			5 953 614,00	5 953 614,00	5 953 614,00	3 320 241,42	68 437,92			385 232,00

*) - kol. 3 do wykorzystania fakultatywnego

Załącznik nr 8
do Uchwały Nr
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia

**Dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie umów lub porozumień
między jednostkami samorządu terytorialnego w 2016 r.**

w złotych

Dział	Rozdział	§*	Dochody ogółem	Wydatki ogółem (6+10)	z tego:				
					Wydatki bieżące	w tym:			Wydatki majątkowe
						wynagrodzenia	pochodne od wynagrodzeń	dotacje	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
600	60014	6300	920 194,57						
		6050		3 306 207,41					3 306 207,41
		6057		248 369,00					248 369,00
		6059		141 964,11					141 964,11
	60052	6300		191 328,00					191 328,00
630	63003	2710		2 000,00	2 000,00			2 000,00	
750	75075	2710		3 120,00	3 120,00			3 120,00	
801	80110	2310		664,32	664,32			664,32	
	80195	2710		15 000,00	15 000,00			15 000,00	
852	85201	2320		770 043,98	770 043,98			770 043,98	
		2320	24 782,34						
		3110		198 060,75	198 060,75				
	85204	2320	282 166,92						
		3110		925 411,32	925 411,32				
		2320		354 679,20	354 679,20			354 679,20	
853	85311	2320	3 288,00						
Ogółem				6 156 848,09	2 268 979,57			1 145 507,50	3 887 868,52

** - kol. 3 do wykorzystania fakultatywnego*

Przychody i rozchody budżetu w 2016 r.

w złotych

L.p.	Treść	Klasyfikacja §	Plan 2016 r.
1	2	3	5
1.	Planowane dochody		41 932 750,39
2.	Planowane wydatki		42 042 413,72
	Nadwyżka (1-2)		
	Deficyt (1-2)		-109 663,33
I.	Finansowanie (Przychody - Rozchody)		109 663,33
Przychody ogółem:			1 011 987,33
1.	Kredyty	§ 952	237 163,34
2.	Pożyczki	§ 952	0,00
3.	Pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	§ 903	
4.	Spląty pożyczek udzielonych	§ 951	
5.	Prywatyzacja majątku j.s.t.	§ 941 do 944	
6.	Nadwyżka budżetu z lat ubiegłych	§ 957	
7.	Obligacje skarbowe	§ 911	
8.	Inne papiery wartościowe	§ 931	
9.	Wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy	§ 950	774 823,99
Rozchody ogółem :			902 324,00
1.	Spląty kredytów	§ 992	902 324,00
2.	Spląty pożyczek	§ 992	
3.	Spląty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	§ 963	
4.	Udzielone pożyczki	§ 991	
5.	Lokaty	§ 994	
6.	Wykup papierów wartościowych	§ 982	
7.	Wykup obligacji	§ 971	
8.	Rozchody z tytułu innych rozliczeń	§ 995	

*) dotyczy tylko projektu

Załącznik nr 10
do Uchwały Nr
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia

**Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu jst,
realizowanych przez podmioty należące i nienależące do sektora finansów
publicznych w 2016 r.**

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	§*	Nazwa zadania/podmiotu	kwota dotacji		
					przedmiotowej	podmiotowej	celowej
1	2	3	4	5	6	7	8
Dotacje dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych							
1	801	80130	2540	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczy dla Dzieci z Upośledzeniem Umysłowym		2 875 978,68	
2	801	80130	2540	Ośrodek Szkolenia Zawodowego "Uniwersus"		46 800,00	
3	801	80130	2540	Warmińsko- Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego Centrum Edukacji		557 990,52	
4	801	80130	2540	AWA- MEBEL S.C. Alina Gulczyńska, Aleksander Waćkowski		227 488,56	
5	921	92116	2480	Biblioteka		10 000,00	
6	851	85195	2360	Ratownictwo i ochrona życia			2 500,00
7	852	85201	2820	Dofinansowanie działalności Świetlicy Terapeutyczne			41 976,26
8	852	85201	2830	Dofinansowanie Rodzinnego Domu Dziecka			198 258,72
9	852	85202	2820	Dofinansowanie działalności Domu Pomocy Społecznej "Dom Rodzinny" w Napiwodzie			678 168,00
10	852	85203	2820	Dofinansowanie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy			787 090,00

11	853	85311	2820	Dofinansowanie prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej			97 754,00
12	853	85395	2360	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych			5 500,00
13	854	85415	2360	Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie			10 000,00
14	921	92105	2360	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego			15 500,00
15	926	92605	2360	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej			6 000,00
Ogółem							3 718 257,76
							1 842 746,98

*^j) - kol. 4 do wykorzystania fakultatywnego